

VREEMDE VOGELS

OP SCHIPHOL

De meest vreemde vogel op het oude Schiphol van voor WO II. De supersonische Concorde als extreme vogel, symbool van de vooruitgang in luchtvaarttechnologie op het nieuwe Schiphol.

3

LUCHTSPIEGELING

VREEMDE VOGELS

OP SCHIPHOL

WOLTER BONKESTOETER & NICO BRAAS

Lanasta

CUISINAIR

LUCHTSPIEGELING

Redactie
Edwin Hoogschagen
Nico Braas

Grafische vormgeving
Jantinus Mulder

Auteurs
Wolter Bonkestooter
Nico Braas

Uitgever
Walburg Pers / Lanasta

Eerste druk, maart 2023
ISBN 978-94-6456-096-1
NUR 466

Contact Luchtspiegeling
Rietgras 5, 8043 KJ Zwolle
jantinusmulder@walburgpers.nl

De informatie in deze uitgave is met de grootst mogelijke zorg samengesteld en mede gebaseerd op door participanten verstrekte gegevens. Uitgever, redactie en auteurs zijn niet aansprakelijk voor mogelijke handelingen en/of beslissingen gebaseerd op bedoelde informatie.

© Copyright 2023 Lanasta

www.lanasta.com

Alle rechten voorbehouden / All rights reserved
All correspondence regarding copyrights,
translation or any other matter can be directed to:
Walburg Pers / Lanasta,
Nieuwe Prinsengracht 89, 1018 VR Amsterdam

Alle foto's Collectie Nico Braas, tenzij anders vermeld.

INHOUD

7 Inleiding

Hoofdstuk 1

9 1920 tot 1940

Hoofdstuk 2

49 1940 tot 1945

Hoofdstuk 3

51 1945 tot 1967 / Heden

Hoofdstuk 4

131 Ook zij bezochten Schiphol

Opmerking:

Op een aantal foto's in dit boek is het Duitse hakenkruis, het symbool voor de Nationaalsocialistische Duitse Arbeiderspartij (Nazipartij tot 1945) te zien. De foto's van vliegtuigen met dit symbool dienen strikt gezien te worden in hun historische context en zijn uitsluitend bedoeld om het vliegtuig te illustreren zoals het er toen uitzag. Zowel de auteurs als de uitgever ondersteunen in geen geval deze ideologie.

INLEIDING

Vreemde Vogels op Schiphol

De internationale luchthaven Schiphol, over de gehele wereld bekend en belangrijk als een van de toegangspoorten van Europa, begon zijn geschiedenis als een militair veld van de toenmalige Luchtvaartafdeeling (LVA¹) van het Nederlandse leger. De ontwikkeling van de burgerluchtvaart in het Nederland na het einde van de eerste wereldoorlog kwam op gang nadat de E.L.T.A.², mede georganiseerd door luitenant Albert

Plesman van de L.V.A., een groot succes werd. Niet lang na de beëindiging van de E.L.T.A werd op 7 oktober 1919 de KLM voor Nederland en Koloniën opgericht. Albert Plesman werd in dienst van de KLM aangesteld als administrateur en later benoemd als president-directeur. Als gekozen thuishaven van de KLM begon hier op Schiphol de historie van de Nederlandse burgerluchtvaart.

Schiphol, vernoemd naar het fort gelegen in de Haarlemmermeer, kreeg steeds meer betekenis voor de burgerluchtvaart. De Gemeente Amsterdam besloot in 1927 er een stationsgebouw te bouwen daar het mede verantwoordelijk was voor de organisatie van de Olympische

zomerspelen van 1928. Nederland en Amsterdam konden hiermee internationaal hun visitekaartje afgeven. Door zich als een modern vooruitstrevend land te presenteren, kreeg Schiphol met het nieuwe stationsgebouw een moderne uitstraling. Na de Olympische Spelen ontdekte de burgerluchtvaart van de ons omringende Europese landen in grotere getalen Schiphol.

Dat het vliegen en navigeren naar Schiphol niet altijd vlekkeloos verliep vertelt het volgende bericht.

1 LVA luchtvaartafdeling 1 juli 1913

2 E.L.T.A. Eerste Luchtverkeer Tentoonstelling Amsterdam van 1 augustus tot 14 september 1919

F-AIDG Farman 170 Jabiru 6, Amsterdam.

De gezagvoerder van de Farman kende de route niet zo goed. Hij was éénmaal als passagier meegevlogen. Hij kon zich door de hevige regen niet goed oriënteren en cirkelde geruime tijd boven Amsterdam zuidwest rond. Tenslotte zag hij de verlichte Marathon-toren aan voor de radiotoren van Schiphol. De landing die hij daarna maakte werd uitgevoerd op het opgespoten land van de Nieuwe Meer. In het drassige land was de uitloop heel kort, de wielen zakten weg en het toestel kwam op de neus tot stilstand. Er was weinig schade. De douane was snel ter plaatse om de papieren van de vijf passagiers te controleren. Gezagvoerder : Fouge.

Bron ongevallen / incidenten Herman Dekker: 01.08.1928

Dit boek *Vreemde Vogels op Schiphol* geeft een beeldoverzicht van de bezochte vliegtuigen, vastgelegd in hoofdstukken per periode met bijbehorende foto's en teksten.

In de periode van vóór de Olympische Spelen in 1927, als het Stationsgebouw nog moet worden gebouwd, begint daarom het boek met een overzicht van Schiphol zonder Stationsgebouw en nog met de tentvliegloods¹ van de K.L.M. De foto met de tentloods is genomen tussen 15 juni 1928 en 16 november 1928.

In hoofdstuk 2, de periode van de bezetting door nazi-Duitsland, werd Schiphol een Fliiegerhorst van de Luftwaffe; een militair vliegveld.

Schiphol zou in honderd jaar uitgroeien van een zompig grasveld tot een internationale luchthaven van een grootte waarvan de stichters zich toentertijd geen enkele voorstelling van hadden kunnen maken!

¹ Het woord 'Hangaar' was toen nog niet ingeburgerd